

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Lipovszky Imre ügyvéd (7100 Szekszárd, Dózsa Gy. u. 7.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Ozsváth Ferenc ügyvéd (7400 Kaposvár, Fő utca 51.) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 2009. március 2. napján kelt, 23.P.20.907/2007/41. számú ítélete ellen az alperes által 42. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatja.

Az alperest terhelő tőkemarasztalás összegét 3.379.200 (hárommillió-háromszázhetvenkilencezer-kettőszáz) forintra leszállítja.

Mellőzi az alperesnek a felperes javára elsőfokú perköltségben marasztalását, ehelyett úgy rendelkezik, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült perköltségeiket a felek maguk viselik.

A felperest terhelő, államnak járó elsőfokú illeték összegét 187.700 (száznyolcvanhétezer-hétszáz) forintra felemeli, az alperest terhelő államnak járó elsőfokú eljárási illeték összegét 187.700 (száznyolcvanhétezer-hétszáz) forintra leszállítja.

A felperest terhelő állam által előlegezett költség összegét 32.400 (harminckettőezer-négyszáz) forintra felemeli, az alperest terhelő állam által előlegezett költség összegét 32.400 (harminckettőezer-négyszáz) forintra leszállítja.

Kötelezi a felperest 90.000 (kilencvenezer) forint, az alperest pedig 60.000 (hatvanezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az állam javára, az állami adóhatóság felhívására.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15.000 (tizenötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A S kft., mint a H-É Kft. alvállalkozója a MÜ területén lévő 68. számú út 69 +100 km szelvényében pályaszerkezet és burkolat helyreállítást végzett. 2004. május 25. napján reggel a jelzett útszakasz M felőli jobboldali szélén 1,4 m szélességben 12,4 m hosszúságban útfelbontással járó munkák folytak, amelyet jelzőszalaggal határoltak körül, és a munkálatok helyszíne előtt biztonsági zóna szabadon hagyása nélkül 1 db sávozott terelőtáblát helyeztek ki. Ezen túlmenően B felől a munkahely kezdetétől 89 m távolságban „úton folyó munkák" és „előzni tilos", míg 45 m távolságban „útszűkület" és „sebességkorlátozás 30 km/h" jelzőtáblákat helyeztek ki.

2004. május 26. napján 9 óra 40 körüli időpontban - még az útjavítási munkák megkezdése előtt - a 68. számú úton M felől B irányában 70-73 km sebességgel közlekedett H.L. az XXX-000 frsz.-ú nyerges vontatóból és a hozzákapcsolt félpótkocsiból álló járműszerelvénnel. A baloldali forgalmi sávba részben áttérve H.L. megkezdte a 69 + 100 km szelvényben az úttest jobboldali szélén lévő akadály kikerülését. Ugyanekkor szemből, B felől a felperes a saját tulajdonát képező YYY-000 frsz.-ú Nissan Almera 1.4 típusú személygépkocsival közlekedett 95-100 km/h sebességgel. A vészhelyzetet észlelve a járművezetők intenzíven fékeztek, Héhl László a járműszerelvényt jobbra kormányozta, azonban a gépjárművek ennek ellenére összeütköztek.

A baleset következtében a felperes II. ágyécsigolya test elülső felén lényeges elmozdulása nélküli darabos törést, valamint a homlok és végtagok felszínes hámfosztásos és bőralatti bevérzéses sérüléseit szenvedte el. A baleseti sérülései közül a darabos ágyéki csigolyatest törés 25 %-os mértékű munkaképesség-csökkenést okozva maradandó fogyatékoság hátrahagyásával gyógyult.

A felperes 2000 óta rokkant nyugdíjas, a baleset időpontjában egyéni vállalkozóként dolgozott, a balesetet megelőzően rendszeresen sportolt és aktív társadalmi életet élt. A balesettel összefüggésben kialakult egészségkárosodás korlátozza mind a vállalkozóként folytatott tevékenysége, mint a szabadidős és sporttevékenység folytatásában.

A H.L. által vezetett tehergépkocsi a baleset időpontjában az alperesnél rendelkezett kötelező felelősségbiztosítással.

A felperes módosított keresetében 5.000.000 forint nem vagyoni, és 1.256.000 forint vagyoni kártérítés, valamint ezeknek 2004. május 26-tól a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatai és perköltség megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 4.879.200 forintot, és 879.200 forint után 2004. május 26-tól a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, továbbá 54.000 forint perköltséget, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak 117.000 forint feljegyzett eljárási illetéket, valamint a Somogy Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalának 19.440 forint állam által előlegezett költséget, míg az alperest, hogy fizessen meg az államnak 273.000 forint feljegyzett eljárási illetéket, és 45.360 forint állam által előlegezett költséget.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok - köztük a Kaposvári Városi Bíróság előtt 8.B.47/2008. szám alatt folyamatban volt büntetőeljárás adatai - alapján megállapította, hogy a perbeli baleset több okra volt visszavezethető. A balesetben érintett mindkét gépkocsivezető, a felperes és H.L. is megszegte a rájuk vonatkozó közlekedési szabályokat, mert a megengedett sebességet túllépték. A gépkocsivezetők magatartásán túl közrehatott a baleset bekövetkeztében a közúti forgalmat érintő munkák miatt szükséges közúti jelzőtáblák nem megfelelő kihelyezése is. Mindezeket értékelve a bíróság a felperes károsult közrehatását 30 %-ban állapította meg. Megállapította, hogy az alperes biztosítottja és a közúti jelzőtáblák kihelyezésével megbízott személy munkáltatója közös károkozónak minősülnek a felperessel szemben, akiknek a felelőssége a károsulttal szemben a Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján egyetemleges. A felperes az egyetemleges kötelezettségből adódóan a bekövetkezett kárának 70 %-át egyedül az alperestől is követelheti. A vagyoni kárigény körében a gépkocsi 1.256.000 forintos káridőponti értékére tekintettel annak 70 %-a, azaz 879.200 forint megfizetésére kötelezte a felperest.

A nem vagyoni kártérítési igénnyel kapcsolatban a Ptk. 76. §-a és a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja, valamint a Ptk. 345. §-a alapján kötelezte az alperest a felperes nem vagyoni kárának megtérítésére. A nem vagyoni kártérítés összecszerűségének meghatározása során értékelte, hogy a felperes a baleset idején 54 éves, aktív korú volt, a balesettel okozati összefüggésben 25 %-os munkaképesség-csökkenést szenvedett, amelyben javulás nem várható. A baleset a felperes életminőségét hátrányosan változtatta meg, mert a korábban aktív életet élő egyéni vállalkozóként nyugdíj mellett is dolgozó, számos szabadidős és sporttevékenységet folytató felperes korábbi tevékenységei jelentős részét nem, vagy csak korlátozottan tudja végezni. Értékelte azt is, hogy a felperes közérzetét tovább rontja a baleseti sérülés következtében fennálló állandó fájdalomérzet. Mindezeket a körülményeket és a felperesi közrehatást is mérlegelve az ítélet meghozatalakor fennálló ár és értékviszonyok alapján 4.000.000 forintban határozta meg azt az összeget, amely a felperest ért nem vagyoni hátrányok kompenzálásához szükséges és elégséges.

Az elsőfokú ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és a nem vagyoni kártérítés összegének 1.500.000 forintra történő leszállítása, valamint a felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jelenlegi ár és értékviszonyok alapján is túlzott mértékben határozta meg a felperest ért nem vagyoni hátrányok kompenzálásához szükséges nem vagyoni kártérítés összegszerűségét. Nem értékelte kellőképpen, hogy a felperest 54 éves korában érte a baleset, amikor őt a meglévő sorsszerű egészségügyi problémái a balesettől függetlenül rokkantnyugdíjassá tették. Hivatkozott arra, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő mértékben a felperesnek a baleset bekövetkeztében fennálló 30 %-os közrehatását, illetőleg azt, hogy a balesettel okozati összefüggésben fennálló munkaképesség csökkenésének mértéke 25 %-os volt.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés részben, az alábbiak szerint alapos:

A nem vagyoni kártérítés egyik alapvető rendeltetése, hogy a károsult életvitelét az életviszonyai kényszerű megváltozása miatt kialakult körülményekhez igazodó kialakításában segítse, a nem vagyoni hátrányból eredő nehézségek leküzdését támogassa, illetőleg más lehetőségek kimerítésével enyhítse azokat a hátrányokat, amelyek a nem vagyoni károkozás folytán a károsultat érték.

Amint erre az Alkotmánybíróság a 34/1992.(VI.1.) AB. határozatában rámutatott, a nem vagyoni károk nem mérhetőek vagyoni mércével, a polgári jogi védelem módja - a kártérítés - a sérelemhez képest valójában inadekvát, és a kártérítési összeg meghatározásánál a bíróságok józan mértéktartásának és elhivatottságának is szerepe van.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása során nem értékelte kellő súllyal azt a tényt, hogy a baleset elszenvedésének időpontjában a felperes 54 éves volt. E vonatkozásban ugyanis nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény, hogy a baleset következtében a károsultat ért maradandó hátrányokkal a károsultnak várhatóan mennyi ideig kell együtt élnie. Helyesen hivatkozott fellebbezésében az alperes arra, hogy ez a körülmény befolyásolja a nem vagyoni kártérítés mértékét gyermekkorú, fiatal felnőtt korú, illetőleg közép- vagy időskorú károsult esetében. Nem értékelte továbbá kellő súllyal az elsőfokú bíróság a felperesnek a balesetben való 30 %-os közrehatását sem.

A fentieket értékelve, és a nem vagyoni kártérítés összegszerűségének meghatározása során kialakult bírói gyakorlat szem előtt tartásával a másodfokú bíróság az ítélet-hozatalkori ár és értékviszonyok mellett 2.500.000 forintban látta megállapíthatónak a felperest ért nem vagyoni hátrányok kompenzálásához szükséges és elégséges mértékű kártérítés összegét.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által nem vagyoni kártérítés címén megítélt 4.000.000 forintot 2.500.000 forintra leszállította.

A kereset 6.256.000 forintos pertárgy értékéhez viszonyítva így a felperes 54 %-ban lett pernyertes, erre tekintettel a másodfokú bíróság a perköltség viselés körében a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a le nem rótt elsőfokú eljárási illeték és állam által előlegezett költség tekintetében a feleket fele-fele arányban marasztalta, míg ezt maghaladóan úgy rendelkezett, hogy a felek a további elsőfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A másodfokú eljárásban a pertárgy érték 2.500.000 forint volt, ehhez képest a felperes 40, az alperes 60 %-ban lett pernyertes. Ennek megfelelően a feljegyzett 150.000 forint illetékből a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a felperes 90.000, az alperes 60.000 forint viselésére köteles, míg a nagyobb részben pernyertes alperes javára a felperes köteles másodfokú perköltség fizetésére ugyancsak a Pp. 81. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján.

P é c s, 2009. június 18.

dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. bíró